

SUORAT PINTA-ALATUET

Cap-seminaari Kuusamo 12.4.2023

Koillismaan maaseutupalvelut

Vuokko Ruokanen

Esitys perustuu Ruokaviraston materiaaliin

SUORAT PINTA-ALATUET

- Perustulotuki
- Uudelleenjakotuki
- Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)
- Tärkkelysperunapalkkio
- Erikoiskasvipalkkio
- Ekojärjestelmätuki

Suorien tukien yleiset edellytykset:

- Tuensaajan on oltava aktiiviviljelijä.
- Suoria tukia ei makseta, jos maksettavien tukien yhteismäärä on tukivuonna alle 500 euroa.
- Tuensaajan hallinnassa on tukikelpoista alaa
- Tukikelpoinen ala on maatalousmaata ja sitä käytetään maataloustoimintaan
- Kasvusto perustettu viimeistään 30.6. tukihakuvuonna
- Kasvulohkon on oltava tukikelpoinen kasvukauden loppuun, ellei muualla toisin säädetä.

Perustulotuki

- Tukioikeuksia ei enää ole
- Tuki maksetaan vuotuisena tuotannosta irrotettuna tukena tukikelpoista hehtaaria kohti
- Perustulotuen määrä vuonna 2023
C-alueella 145,40 Milj.€ ja enintään 118,79 €/ha

Uudelleenjakotuki

- Tuki maksetaan vuotuisena tuotannosta irrotettuna tukena tukikelpoista hehtaaria kohti viljelijöille, joille maksetaan myös perustulotukea. Eli haettava myös perustulotukea.
- Maksetaan enintään 50 hehtaarille
- Kohdennetaan tukea pienimmille tiloille
- Uudelleenjakotuen määrä vuonna 2023
26,0 Milj.€ ja enintään 17,68 €/ha

Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)

- Hakija aloittanut tilanpidon ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä ja hänellä on tilan määräysvalta
- Hakijan tulee olla ensimmäisenä perustulotuen hakuvuonna korkeintaan 40-vuotias (31.12.)
- Tuki on haettava viiden vuoden kuluessa tilanpidon aloittamisesta pääasiallisena yrittäjänä.
- Maksetaan vuotoisena tukena perustuen tukikelpoista hehtaaria kohden enintään viitenä peräkkäisenä vuonna.
- Maksetaan enintään 150 hehtaarille.

Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)

- Tilan on haettava myös perustulotukea.
- Nuorten viljelijöiden tulotuen määrä vuonna 2023
13,1 Milj.€ ja enintään 88 €/ha

Vuonna 2022 tai aiemmin hakeneille maksetaan jäljellä olevat vuodet ja heitä ei koske ammattitaitovaatimukset.

Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU) -uutta

- **Ammattitaitovaatimus –luonnollinen henkilö**
  - Vähintään toisen asteen luonnonvara-alan tutkinto
Tai
  - Vähintään kolmen vuoden luonnonvara-alan käytännön kokemus ja
  - Vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai näitä vastaavan osaamispistemäärän laajuinen koulutus, josta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaava osaamispistemäärä on talousopintoja.

Ammattitaitovaatimus on täytyttävä ensimmäisenä tuen hakuvuonna viimeistään 31.8. ja todisteet palautettava kuntaan

Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU) -uutta

- **Ammattitaitovaatimus –yhteisö tai yhtymä**
  - Jokaisella yhteisön määräysvaltaisella jäsenellä tai kaikilla yhtymän osallisilla vähintään toisen asteen luonnonvara-alan tutkinto
Tai vähintään puolella heistä
  - Vähintään kolmen vuoden luonnonvara-alan käytännön kokemus ja
  - Vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai näitä vastaavan osaamispistemäärän laajuinen koulutus, josta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaava osaamispistemäärä on talousopintoja.

Ammattitaitovaatimus on täytyttävä ensimmäisenä tuen hakuvuonna viimeistään 31.8. ja todisteet palautettava kuntaan

Tärkkelysperunapalkkio

- Maksetaan sellaisen tärkkelysperunan viljelyalasta, josta on viljelysopimus perunatärkkelysteollisuuden kanssa.
  - Viljelysopimus tehtävä peltotukien haun loppuun mennessä.
- Haetaan peltotukien haussa.
  - Viljelysopimuksen voi palauttaa sähköisenä liitteenä.

Tärkkelysperunapalkkion määrä vuonna 2023 3,7 Milj.€

Enintään 570 €/ha

Erikoiskasvipalkkio

- Palkkiokelpoiset kasvit:
  - Sokerijuurikas, tattari
  - Valkuaiskasvit: linssi, peltoherne, härkäpapu ja makea lupiini
  - Öljykasvit: Kevätrypsi, syysrypsi, kevät raspi, syysraspi, öljypellava, öljyhamppu, ruistankio tai auringonkukka.
- Maksetaan vain puhtaista kasvustoista, seokset eivät ole tukikelpoisia
- Haetaan peltotukien haussa.

Erikoiskasvipalkkion määrä vuonna 2023 13,2 Milj.€

Enintään 120 €/ha

Ekojärjestelmätki 2023

Ekojärjestelmätuki

- Uusi EU:n kokonaan rahoittama, eli suora tuki
- Tuen avulla halutaan hillitä ilmastonmuutosta sekä sopeuttaa muutokseen.
- Tuella edistetään luonnonvarojen tehokasta hoitoa ja suojellaan luonnon monimuotoisuutta.
- **Yksivuotinen sitoumus, valittavana neljä eri ekojärjestelmää**
  - Talviaikainen kasvipeite 50 €/ha (sitoumuskausi 30.10.-15.4./16.5.)
  - Luonnonhoitonurmet 65 €/ha (sitoumuskausi kalenterivuosi)
  - Viherlannoitusnurmet 80 €/ha (sitoumuskausi kalenterivuosi)
  - Monimuotoisuuskasvit 300 €/ha (sitoumuskausi kalenterivuosi)

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukiehdot

- Tukea voidaan myöntää tuenhakijalle, jolle myönnetään kyseisenä vuonna **perustulotukea**.
- Toimenpiteeseen voi ilmoittaa peltoalaa, pysyvien kasvien alaa ja pysyvää nurmea, jotka ovat **sänki- tai kasvipeitteisiä** (tukihakuvuonna sänkikesannoksi ilmoitettua alaa ei voi ilmoittaa kasvipeitteisenä alana).
- Tuenhakija ilmoittaa kasvipeitteiset alat **syysilmoituksella**.

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukiehdot

- Tukea voidaan myöntää:
  - Pellon ja pysyvien kasvien aloista, joka säilytetään muokkaamattomana **31.10. – 15.4.** ja
  - Pysyvän nurmen alasta, joka säilytetään muokkaamattomana **31.10. – 16.5.**
    - Jos tuenhakija hakee yhdellekin pysyvän nurmen lohkolle talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, hän ei voi kyntää sellaisia pysyvän nurmen lohkojaan 31.10. – 15.4. välisenä aikana, joille hän ei hae talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea.
    - **Huom!** Ennen 31.10 voi pysyvän nurmen kyntää > ala ei ole enää pysyvää nurmea ekojärjestelmän näkökulmasta.

Talviaikaisen kasvipeitteisyyteen hyväksyttävät alat

- viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki
- syyskylvöiset viljat, - öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
- nurmikasvit ja ruokohelpi, pois lukien luonnonlaitumet ja hakamaat
- luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet ja viherkesannot
- kumina, kerääjäkasvit ja välikasvit
- mansikka sekä pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- maanparannus- ja saneerauskasvit sekä monimuotoisuuskasvit

Talviaikaisesta kasvipeitteisyydestä ei makseta

- v. 2023 alkaen raivatulle aloille
- Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille
- Pysyvien nurmien aloille, mikäli ennallistamisvelvoite on otettu käyttöön
- Ympäristökorvauksen suojavyöhykkeille ja turvepeltojen nurmille
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen alalle

Talviaikainen kasvipeitteisyys- kahdessa paikkaa

Ehdollisuuden talviaikainen kasvipeitteisyys

- Säilytä vähintään 33% peltojen ja pysyvien kasvien alasta kasvipeitteisenä (kasvi, sänki, kasvijäte, kevyesti muokattu). Myös kemiallisesti tuhottu käy.
- Pysyvän nurmen alaa ei lasketa % osuuteen

- **S Pysyvä nurmi= Alaa, jolla on ollut nurmi/ heinäkasveja vähintään 5 vuotta, kuudentena vuotena ala lasketaan pysyväksi nurmeksi**

Ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite

- Vapaaehtoisesti valittava tuki
- Säilytä pellon ja pysyvien kasvien alat muokkaamattomina 31.10-15.4 asti
- Säilytä pysyvän nurmen alat muokkaamattomina 31.10-16.5 asti
- **Alaa ei saa kyntää eikä muokata, alalla oleva sänki- ja/ tai kasvipeite on säilytettävä. Myös kemiallisesti tuhottu käy tietyissä tapauksissa. Myöskään kevennetty muokkaus ei ole sallittu!**

Luonnonhoitonurmen toimenpiteet

- **Luonnonhoitonurmena voi ilmoittaa** vanhan monilajiseksi kehittyneen nurmen tai uuden monivuotisilla nurmikasveilla kylvetyn kasvuston.
- **Siemenseoksen** painosta enintään 20% typensitojakasveja.
- Perustettavasta kasvustosta **viljelymuistiinpanoihin** kirjattavat kasvilajit ja niiden osuudet seoksista.
- **Ei saa lannoittaa.**
- **Muokkaus** sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.

Luonnonhoitonurmen toimenpiteet

- **Niitto** vähintään joka toinen vuosi 31.8.mennessä. Pahoissa rikkakasvitilanteissa niitto joka vuosi viimeistään 31.8. niin, että rikkakasvien leviäminen estyy.
- **Kasvinsuojelu** hyväksytty vain kasvuston päättämisen yhteydessä.
- Jos olet käyttänyt kasvinsuojeluaineita edeltävänä vuonna luonnonhoitonurmen päättämiseen, et voi sitoutua seuraavana vuonna samalla alalla toimenpiteeseen.
- **Kasvusto säilytettävä 31.8. asti**

Luonnonhoitonurmista ei makseta

- v. 2023 alkaen raivatulle aloille
- Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille
- Pysyvien nurmien aloille, mikäli ennallistamisvelvoite on otettu käyttöön

Luonnonhoitonurmen maksun rajoite

- Tukialueella C luonnonhoitonurmia koskevan ekojärjestelmän tukea myönnetään **enintään 10 %:lle suorien tukien tukikelpoisesta alasta.**

Viherlannoitusnurmen toimenpiteet

- **Kasvustoksi kelpaa** v. 2023 kylvetty tai edellisenä vuonna suojakasvin kanssa kylvetty nurmikasvien ja typensitojakasvien seos.
- **Siemenseos**: vähintään 4 eri lajia. Siemenseoksen painosta enintään 20% typensitojakasveja.
- **Viljelymuistiinpanoihin** on kirjattavat siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet.
- **Ei saa lannoittaa.**
- **Muokkaus** sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.

Viherlannoitusnurmen toimenpiteet

- Toisesta vuodesta alkaen syyskylvöisten kasvien kylvö. Kylvöön liittyvä lannoitus ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on sallittu 1.8. alkaen

Maksaminen

- Samalle alalle voidaan myöntää viherlannoitusnurmia koskevan ekojärjestelmä tuki enintään kolmena vuonna peräkkäin.

Viherlannoitusnurmista ei makseta

- v. 2023 alkaen raivatulle aloille
- Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille
- Pysyvien nurmien aloille, mikäli ennallistamisvelvoite on otettu käyttöön
- Luomusitoumuksessa olevalle alalle

Monimuotoisuuskasvien toimenpiteet

- Monimuotoisuuskasvien kasvusto on **kylvettävä v. 2023**, syyskylvöiset kasvit on saanut kylvää v. 2022 syksyllä.
- Kasvustoa **ei saa perustaa suorakylvämällä** nurmeen.
- Monimuotoisuuskasvien **siemenseoksessa** on oltava vähintään kahta kasvia yhdestä seuraavista ryhmistä:
  - pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit
  - riistakasvit
  - niittykasvit
  - peltolintukasvit

Monimuotoisuuskasvien toimenpiteet

- **Viljelymuistiinpanoihin** on kirjattavat siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet.
- **Saa lannoittaa vain** kasvuston perustamisen yhteydessä.
- **Kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää** koko kalenterivuonna.
- **Muokkaus** sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
- **Niitto** sallittu pääasiallisen kukinnan jälkeen, mutta aikaisintaan 1.8. Riistakasvien sadon saa korjata riistaeläinten ruokintaa varten myös aiemmin kuin 1.8.

Monimuotoisuuskasvien toimenpiteet

- Laidunnus ei ole sallittu.
- Kasvusto on säilytettävä 30.9. asti

Maksaminen

- Samalle alalle tukihakemuksessa ilmoitetulle niittykasville ja peltolintukasveille voidaan myöntää tuki **enintään kahtena vuonna** peräkkäin.

Monimuotoisuuskasvien

- **Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit**
- Siemenseoksissa on oltava vähintään kahden kasvin tai kasviryhmän siemeniä alla olevista:
  - auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, persianapila, muut kylvövuonna kukkivat apilat, keltalupiini, virnat, ruis- tai ahdekaunokki, malvat, kehäkukat, öljypellava, mesikät

Lisäksi seoksessa voi olla muita, kylvövuonna kukkivia kaksisirkkaisia kasveja, enintään 30 % siemenseoksen painosta.

Monimuotoisuuskasvien

- **Riistakasvit**
  - Perustettavan riistakasvikasvuston **etäisyyden on oltava vähintään 50 m** sellaisesta tiestä, jonka liikennetiheys on yli 3 000 autoa vuorokaudessa.
  - Riistakasvien **sadon saa korjata** riistaeläinten ruokintaa varten jo ennen 1.8.
  - Riistakasvien siemenseoksilla kylvettyjen peltojen **kasvusto on käytettävä riistan ruokintaan**, joko pellolla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla.

Monimuotoisuuskasvien

- **Riistakasvit**

- Siemenseoksissa on oltava vähintään kahden seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä:
  - Viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, rypsi, rapsi, sinappi, herne, härkäpapu, rehukaali, öljyretikka, rehusokerijuurikas, naattinauris tai turnipsi, ruisvirna, rehuvirna, ruistankio, heinäkasvit, apilat
- Jos riistasiemenseoksessa on vilja, heinäkasvi tai apila, lisäksi on oltava aina myös jokin yksivuotinen kasvi, joka ei ole heinä, apila tai vilja.

Monimuotoisuuskasvien

- **Niittykasvit**
  - Siemenseoksissa on oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä:
    - Harakankello, valkoailakki, ahdekaunokki, keltasauramo, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikohokki, purtojuuri, puna-ailakki, päivänkakkara, ruusuruoho, särmäkuisma tai muu vastaava kotimainen niittykasvi
  - Lisäksi seoksessa voi olla yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei kuitenkaan viljojen siemeniä.

Monimuotoisuuskasvien

- **Peltolintukasvit**
- Siemenseoksissa on oltava edellisellä dialla lueteltujen niittykasvien lisäksi:
  - Ruisvirnan, hunajakukan, kehäkukan, pellavien, durran, punahirssin, tattarin, maissin, auringonkukan, kvinoan, rypsin, rapsin, kuminan, viljojen siemeniä
  - Viljojen siemeniä voi olla enintään 50 kiloa hehtaaria kohden
  - Apiloita ei hyväksytä peltolinnuille tarkoitetuiksi monimuotoisuuskasveiksi.

- **MANNER-SUOMI**
- Ensimmäinen vaihe on hakea tukea
- Jos valittuun tukeen tai korvaukseen liittyy lisävalintoja tai kysymyksiä, tulevat ne näkyville valinnan jälkeen

Valitse haettavat tuet

Kaikki tukialueet (AB - C4)

- Perustulotuki
- Uudelleenjakotuki
- Nuorten viljelijöiden tulotuki
- Ekojärjestelmätuki
- Tärkkelysperunapalkkio
- Erikoiskasvipalkkio
- Sokerijuurikkaan kansallinen tuki
- Luonnonhaittakorvaus
- Ympäristökorvaus - Ympäristösitoumus
- Ympäristökorvaus - Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus
- Ympäristökorvaus - Kosteikkojen hoitosopimus
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

C-alueen tuet

- Nuorten viljelijöiden tuki
- Yleinen hehtaarituki
- Pohjoinen hehtaarituki

Luonnos

- **Tuessa on neljä eri toimenpidettä,** jota jokaista on haettava keväällä, jos haluaan siitä tukea
- Kolmen ekojärjestelmätuen toimenpiteiden pinta-alat saadaan lohkotiedot-välilehdeltä.
- Talviaikainen kasvipeitteisyys on haettava keväällä, mutta pinta-alat ilmoitetaan syysilmoituksella syksyllä.

Ekojärjestelmätuki

- Talviaikainen kasvipeite
  - Ilmoita syysilmoituksella alat, joista haet talviaikaisen kasvipeitteisyyden ekojärjestelmätukea.**
- Luonnonhoitonurmet
  - Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,01 ha
  - [Näytä kasvulohkot](#)
- Viherlannoitusnurmet
  - Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,01 ha
  - [Näytä kasvulohkot](#)
- Monimuotoisuuskasvit
  - Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,01 ha
  - [Näytä kasvulohkot](#)

Luonnos

[Peruuta](#) [Tallenna](#)

Muista nämä ekojärjestelmätuesta

- Uusi EU:n kokonaan rahoittama tuki, eli suora tuki
- Yksivuotinen sitoumus
  - Poikkeus talviaikainen kasvipeite, jossa sitoumuskausi 31.10-15.4 asti tai pysyvällä nurmella 31.10-16.5 asti
- Valittavana neljä eri ekojärjestelmää:
  - **Talviaikainen kasvipeite 50€ / ha**
  - **Luonnonhoitonurmet 65€ / ha**
  - **Viherlannoitusnurmet 80€ / ha**
  - **Monimuotoisuuskasvit 300€/ ha**
- Luonnonhoitonurmia, viherlannoitusnurmia ja monimuotoisuuskasveja koskevien ekojärjestelmien tukea voidaan myöntää enintään 25 %:lle tilan suorien tukien tukikelpoisesta alasta
- Tukialueella C luonnonhoitonurmien ekojärjestelmän tukea voidaan myöntää enintään 10 prosentille tilan suorien tukien tukikelpoisesta alasta.

Kiitos!

**Esitys perustuu Ruokaviraston materiaaliin
Cap-Seminaari
Kuusamo 12.4.2023**